

Zpravodaj Obvodního výboru KSČM Praha 2

číslo 1/2016

Na I. P. Pavlova hlavně o imigraci

Již tradičně se uskutečnilo na náměstí I. P. Pavlova v Praze 2 neformální pravidelné setkání členů obvodní stranické organizace druhého pražského obvodu s občany. Tentokrát se občané nejvíce zajímali o problémy imigrační krize včetně jejích dopadů na Česko. Přitom vyjádřili i obavu, aby se tato krize nedotkla bezpečnosti u nás, zejména pak v hlavním městě. Také zde zazněly hlasy označující za původce této krize Spojené státy, které se snaží o tzv. vývoz demokracie, za nímž se však skrývá ekonomická, politická a někdy i vojenská agrese. Kritický postoj byl zaujat také k politice Evropské unie. Tato politika byla označena za kompromisní, jež ve svých důsledcích neřeší imigrantskou krizi, ale naopak ji prohlubuje.

Zájem přítomných byl soustředěn i na dlouhodobé problémy v pražském Magistrátu, přičemž ale ocenili jeho postup, včetně zastupitelů za KSČM, v řešení sportovního stadionu v Praze 10, tzv. vršovického dolíčku. Na setkání byli přítomni i mladí lidé, kteří se zajímali o

historii socialismu u nás. Na fakta, která jim byla několika staršími občany předložena, reagovali s tím, že je slyší poprvé a nebo je znají jen od rodičů či prarodičů. Ve škole jim, jak si postěžovali, učitelé mnohé informace o nedávné minulosti, např. o bezplatném vzdělávání nebo právu na práci, zamlčují. Odmítavé stanovisko k postupnému

rozpínání vojenského paktu NATO v Evropě vyjádřili občané svými podpisy na petičních arších.

(Z)

Protestovali jsme před ukrajinskou ambasádou

Také někteří členové obvodní stranické organizace Prahy 2 se zúčastnili protestu pražských komunistů a jejich sympatizantů před ukrajinskou ambasádou v Praze. Tento protest se týkal nedávného rozhodnutí současného ukrajinského režimu likvidovat politickou opozici – Komunistickou stranu Ukrajiny. Tímto protestem tak byla vyjádřena naše solidarita s ukrajinskými komunisty a řečeno jasné stanovisko k porušování Mezinárodního paktu o občanských právech a Evropské úmluvy.

Jak bylo na protestním shromáždění, za účasti poslankyně Parlamentu ČR a předsedkyně pražské stranické organizace Marty Semelové a prvního místopředsedy ÚV KSČM Petra Šimůnka, také vyjádřeno, Komunistická strana Čech a Moravy i její sympatizanti jednoznačně odsuzují nedemokratický postup ukrajinského režimu a plně podporují KS Ukrajiny a její legitimní právo na existenci.

(Z)

Přesvědčili jsme zastupitele „vysvléknout stranický dres“

Jak jsme již v minulém čísle Zpravodaje informovali, pobočka městské knihovny v Záhřebské ulici v Praze 2 bude, také zásluhou KSČM, ačkoliv nemá zastoupení na radnici městské části, zachována. Avšak tehdy ještě nebylo známo v jaké podobě. Nyní již víme, že tato pobočka je zachována v plné své funkčnosti, tj. oddělení pro dospělé, oddělení pro děti, a to včetně možnosti doprovodných, již dříve pořádaných, akcí.

Při rozhovorech jak se zástupcem petentů, tak členů vzniklého bytového družstva, kteří vlastní objekt, kde pobočka sídlí, byl zástupce KSČM opakovaně ujistěn, že jsou moc rádi, jak celá věc dopadla (hlavně se jednalo o výši úhrady městské knihovny) pro uživatele knihovny i pro členy družstva. Oba zástupci také uznali, že je to hlavně zásluhou vystoupení

člena KSČM, občana Prahy 2 (autora tohoto článku), na zasedání Zastupitelstva této městské části hlavního města.

Komunální politika se v Praze 2 dělá komunistům a jejich sympatizantům složitě, i proto, že nejsou v zastupitelstvu a navíc, že mnozí zastupitelé chápou komunální politiku jako ideologický duel. O to větší máme radost, že jsme přesvědčili tyto zastupitele „vysvléknout stranický dres“ a jednat v zájmu občanů druhého pražského obvodu.

Pavel Bouda

O Novém Městě pražském a Karlu IV.

Když Václav, vlastně už nikoli Václav, ale Charles, česky Karel, jenž za jméno si později psával římskou čtyřku, se vrátil domů, našel domov velmi poničený, matku mrtvou a jazyk, s nímž se měl dorozumívat s podanými, mu byl neznámý. Znal ve svých sedmnácti letech, ano, bylo mu tehdy sedmnáct, francouzsky, latinsky, italsky, německy, trochu i řecky, ale český jazyk? Ten na dvoře francouzského krále, kam ho odvezl jeho otec Jan, nikdo Václava učit nemohl. Dávno to bylo, co čeští páni, kteří ho z pokynu krále dovezli až do Francie na dvůr strýce, krále Karla IV. Sličného a pak jim bylo nařízeno odejet.

Byl podzim roku 1333, když na základě žádosti několika českých pánů, kteří nebyli spokojeni se stavem českého království konečně přijel do Čech...»A tak, když jsme byli přišli do Čech, nenalezli jsme ani otce, ani matky, ani bratra, ani sester, aniž koho známého. Také řeč českou jsme úplně zapomněli, ale později jsme se jí opět naučili, takže jsme mluvili a rozuměli jako každý jiný Čech... Toto království jsme našli tak zrušované, že jsme nenašli ani jediného hradu svobodného, který by nebyl zastaven se všemu královskými statky, takže jsme neměli, kde bychom přebývali, leč v domech měšťanských jako jiný měšťan.« (Vita Caroli).

Přesuňme se nyní o čtrnáct let později. Karlovi už nebylo oněch sedmnáct, ale jedenatřicet a nebyl už jenom správcem království (markrabětem), ale skutečným králem. Království se nacházelo v rozkvětu, cesty byly bezpečné a obchod vzkvétal. Praha se pomalu stávala hlavním městem světa, aby brzy jím vlastně byla už skutečně díky císařské koruně, když Karel se dokonce stal císařem.

Jsme ale v Praze 2. Pro nás občany druhé městské části je jméno Karel zvláště významné. Je s ním spojen nejen rozvoj celé Prahy, ale pro nás, občany Prahy 2, vznik Nového Města pražského, jež z nemalé části je součástí našeho obvodu (latinsky Nova Civitas, německy (Prager) Neustadt)...

Už samotný záměr Karla byl velmi moderní. Žádné jiné město v Evropě, nebo jeho významná část, nebylo stavěno s takovým rozmyslem. Karlovi pochopitelně šlo o to, aby s předstihem zareagoval na budoucí rozvoj města, který byl předpokládatelný. Při tom král se

musel vypořádat s mnohými problémy. Byla to především obava »staroměstských«, že nově vznikající město přenesse na sebe některá jejich práva a tak ohrozí obchod, dále musel se vypořádat s námitkou, že po vybudování Nového Města bude Praha odříznuta od přímého spojení s venkovem a tudíž se zásobováním potravinami, protože

za novými hradbami už nebude prostor pro rovná pole a bude se muset hospodařit na úhorech nebo mezi vršky obklopujícími městskou kotlinu. Za dosavadními hradbami byly i osady, jež žily svým životem a napomáhaly hospodářství Starého Města. Ty čekala zkáza.

Modernost nové části města však především dokazovalo řešení ulic, postavení kostelů, jako tehdejších kulturních center, náměstích, jež každé dostalo svou specifickou náplň a přímé spojení dosavadní Prahy s Vyšehradem, což také znamenalo, že na jihu tak vznikl opěrný bod městské obrany, jenž mohl být přímo zásobován z města a nebylo ho možné obklíčit případným nepřítelem vniknuvším do země.

A jsme u onoho roku 1347. Rozhodnutí o postavení Nového Města pražského oznámil Karel 1. dubna 1347. Nějakou dobu trvalo vyřešení přípravných problémů a hlavně – vytvoření celkového projektu, na němž se významně podílel královský stavitel Matyáš z Arrasu a po jeho smrti v roce 1347 vlastně mladý Petr Parléř. Proto listina zakládající město mohla být vydána »až« 8. března 1348. Osobně pak 26. března téhož roku položil základní kámen ke stavbě, ve srovnání se staroměstskými, mnohem nepřístupnějšími hradeb. Při tom se zavázal staroměstským konšelům, že dvě ze čtyř nových bran budou v jejich správě, což mělo znemožnit možné ohrožení obchodu Starého Města a jeho spojení s venkem. Teprve pak se mohlo tedy začít stavět. Souběžně vznikaly i kostely a první domy kolem tří hlavních náměstí (dnes Senovážného, Václavského a Karlova) a široké ulice většinou směřující k branám (v dnešní Praze 2 jde o Žitnou a především Ječnou). Pravoúhlost a dostatečný prostor měly umožnit městu další rozvoj a rychlé spojení s trhy či další obchodní aktivity novoměstských. Ono třetí, tedy Karlovo, náměstí se mělo dokonce stát největším tržištěm, i když postupně specializovaným na prodej dobytka a ryb. Dnes je to jeden z největších

městských parků v centrální Praze a vlastně také největší náměstí v druhém pražském obvodu. Vnější opevnění bylo hotovo za dva roky. Postupně se tak Praha stala jedním z tehdejších největších a nejměstnějších měst Evropy.

Proč ale vzniklo Nové Město právě na této straně Prahy? Bylo to nejen pro přímé spojení se Starým městem a s Vyšehradem, ale i proto, že tehdejší hlavní cesty z a do města směřovaly tímto směrem a území dnešních Holešovic a Buben bylo stranou a navíc zdejší záplavová oblast mohla silně zkomplikovat rozvoj nové čtvrti. Tak zůstal sice existovat Ovenec, ale zmizely osady Újezd, Poříčí, Opatovice, Zderaz, Podskalí a další.

Stavební ruch byl zřejmě srovnatelný s tím, který přišel daleko později – na konci 19. a ve skoro celé první polovině století dvacátého. Ten ovšem směřoval jinam a pokud jde o Prahu 2, do dosavadních Vinohrad a přestaveb nevyhovující zástavby na území Nového Města. Podmínky, které Karel stanovil, byly na tehdejší dobu velmi přísné. V nové pražské čtvrti mohla pracovat jen některá řemesla, od přidělu půdy musel dům stát do osmnácti měsíců, jinak následoval trest. Nikdo nesměl překročit při stavbě hranice ulic a náměstí, jinak ho čekalo zbourání již třeba

postaveného objektu. Podle záznamů čtyři roky po položení základního kamene města stálo již na čtyři sta domů. Samo Karlovo náměstí (Dobytčí trh), tehdy však zvané Forum Magnum má rozlohu 80 550 metrů čtverečných a je větší než Place de la Concorde v Paříži či Rudé náměstí v Moskvě. V jeho severozápadní části měla vzniknout kaple Božího Těla určená ke každoročnímu veřejnému vystavování říšských klenotů a ostatků (byla dokončena až po Karlově smrti).

Zmínili jsme se o kostelích, dodejme, že šlo i o kláštery. V dnešním druhém pražském obvodu dostali svůj klášter benediktini v prostoru „na Slovanech“ čili „v Emausích“, augustiniáni si postavili kostel sv. Karla Velikého na Karlově, augustiniánky v dnešních »Kateřinách« klášter s kostelem sv. Kateřiny. Sem také byla přeložena stará kapitula ze Sadecké (kostel sv. Apolináře,. Byl tu i »králův hrádek« na Zderaze a Novoměstská radnice.

Karel IV. se do dějin dnešního obvodu Prahy 2 tedy zapsal mnoha zásahy. Doplňme ještě alespoň některé informace. Začneme Karlovem (založen 1350). Z jeho doby zůstalo jen obvodní zdivo chrámu postaveného podle vzoru pohřebního kostela Karla Velikého v Cáchách ve tvaru osmistěnu s kněžištěm. V listopadu 1347 byl založen v prostoru staré kaple Kosmy a Damiana klášter (Na Slovanech), který měl sloužit ke slovanskému duchovnímu životu. Svůj druhý název Emauzský dostal proto, že o pondělí velikonoční roku 1372, kdy byl kostel dokončen, se zde četlo evangelium o zjevení Krista učedníkům v

Emauzích. Cílem Karla IV. bylo, aby klášter sloužil ke zvyšování vzdělanosti, což se také na určitý čas podařilo.

V roce 1355 Karel na paměť vítězství v bitvě u San Felice (uskutečnila se v roce

1332) založil kateřinský klášter s kostelem – dnes psychiatrická léčebna spojená později se jmény několika českých významných pacientů.

Lze se nejen zmínit, ale i vyprávět o dalších především sakrálních stavbách majících počátek v době Karlově. Některé zmizely, jiné stojí dosud. Ale i o fortifikaci. V souvislosti s hradbami Nového Města pražského bylo přestavěno opevnění Vyšehradu, z něhož se stala v té době nedobytná pevnost. Ale o tom všem možná někdy jindy.

Jaroslav KOJZAR

Využijte naší bezplatné sociální a právní poradny

Zborovská 44, 150 00 Praha 5

Návštěvu si domluvte na telefonu 257 211 963